

تجربه حس مکان با بررسی رفتار پیاده در فضای شهری

فاطمه نبی زاده روشن، محمد رضا فاروقی

Email: m.roshan338@yahoo.com¹ دانشجوی کارشناسی ارشد طراحی شهری دانشگاه گیلان

Email: Mohammadrezafaroughi@yahoo.ca عضو هیئت علمی معماری دانشگاه گیلان

چکیده

امروزه، اکثر شهرها به فضاهایی جهت عبور و مرور اتومبیل‌ها تبدیل شده‌است. بی‌اهمیت بودن نسبت به فضاهای زیست در محیط‌های شهری و بی‌مکانی انسان امروزی در ساختار شهری نشان از این امر دارد که انسان معاصر از بی‌مکانی و حس تعلق به مکانی که در آن زندگی می‌کند، رنج می‌برد. این چنین است که ساکنان شهری هویت و تعاملات اجتماعی خویش را با محیط از دست داده‌اند. با توجه به این که تجربه حس مکان عامل اساسی در جهت ایجاد فضاهای ماندگار شهری، ایجاد هویت و معنادار شدن محیط زندگی انسان و افزایش مشارکت و تعامل اجتماعی در فضاهای عمومی شهری می‌باشد؛ انگیزه‌ای مضاعف در جهت توجه به این کیفیت در فضای شهری را باعث می‌گردد. در این راستا افزایش کیفیاتی که موجب تشویق پیاده به ماندن در فضا شود، از نخستین اقدامات عملی در این راستا است و آثار مثبت فراوانی در ابعاد مختلف اجتماعی، اقتصادی و زیست‌محیطی به دنبال دارد، بنابراین مکان‌سازی بیشتر به دنبال ارتقای نقش مکان‌های عمومی پایدار با هویت خاص، مطابق با نیازها و خواسته‌های انسانی و دربرگیرنده فعالیت‌های اجتماعی در جوامع محلی است که از اهداف اصلی طراحی شهری می‌باشد. در این مقاله حس مکان در راستای اصول پیاده‌مداری به عنوان یکی از کیفیات مهم فضاهای شهری در ایجاد حس مکان و دلبستگی به مکان مورد توجه قرار گرفته است.

مقاله حاضر با رویکردی توصیفی-تحلیلی بر آن است تا با بررسی پدیده مکان، به امکان احراز و بازخوانی حس مکان توسط گسترش انگیزه‌ی پیاده‌مداری برسد. در نهایت سطوح مختلف عوامل تشکیل دهنده آن و همچنین چگونگی تأثیر این عوامل را با ارائه راه‌کارهایی در جهت ارتقاء فضا به مکان شهری بیان می‌کند.

کلیدواژه: مفهوم مکان، حس مکان، مولفه‌های حس مکان، رفتار پیاده، کیفیت پیاده‌راه

¹ (09112155631)